

[Lawaetz]

de og i medierne for lidt omtale. Den for-
tjente sikkert større interesse.

Dette vigtige emne giver naturligvis mig som repræsentant for folketingets mest økonomiske parti, fremskridtspartiet, noget at tænke over, og idet jeg følger sædvanlig logisk og økonomisk tænkning, er mit første spørgsmål: hvad er den rigtige løsning? Hvilken form for forskning gavner erhvervslivet og dermed vor økonomi? Får vi nok ud af de beløb, det offentlige betaler på forskningsområdet? Hvor stor en del skal erhvervslivet selv betale, og hvor meget skal det offentlige betale? Hvilken del af forskningen skal prioriteres højest? Er der forskningsområder, vi slet ikke har råd til i en krisetid? Svaret på det sidste er beklageligvis ja.

Jeg skal nævne som et slående eksempel, at staten ofrer et væsentligt beløb på at frede nogle åløbovre i Jylland med det ene formål, at et par videnskabsmænd skal studere en efter sigende sjælden flueart, som man mener at der skal holdes liv i. Man kunne tage andre områder, som studier af sangdroslens sangvaner, sortfodsindianernes hårlængde, Joakim von And's betydning for landets åndelige udvikling – det sidste stammer naturligvis fra RUC. Jeg må nok spørge, om ikke det er spild af ressourcer. Lad gå med, at de bruger tiden til noget unødvendigt, men hvis man besøger disse anstalter, så vil man se kostbart apparatur, som kan bruges til andet end fuglesang. Angående fluerne er det sikkert yderst interessant for fluebiologer, men man kunne jo stille sig det spørgsmål, om ikke det nærmere burde være en hobbybeskæftigelse for folk med den slags interesser.

Sagt mere alvorligt mener jeg, at vi er et lille land med begrænsede ressourcer, og at vi må tænke derudfra. Vi må derfor afstå fra de mere prestigebetonede projekter, forstået derhen, at vore ressourcer må anvendes på hovedsagelig målrettet forskning mod de givtige mål.

Vi har således efter min opfattelse ikke råd til at satse så store beløb på rumforskning, som er nødvendige for, at vi overhovedet kan få nogen indflydelse. Det skal vi nok holde os fra.

Et andet område, hvor jeg mener at vi bruger for mange penge i forhold til vores befolkningstal og i forhold til den nytte, der

kommer ud af det, er det allerede omtalte socialforskningsinstitut. Man kan gå et skridt videre og sige, at en del af det, der kommer ud af dette meget omtalte institut, vel nok nærmere er til skade, i hvert fald til fordyrelse for erhvervslivet, og jeg har ikke rigtig set, at det har gavnet befolkningens trivsel eller skabt tilfredshed i al almindelighed.

Spørgsmålet er, om vi ikke generelt forsker urationelt; jeg tænker bl.a. på universiteternes og de højere læreanstalters forskningssystem. Her kan vi hurtigt blive uenige. Det er typisk, at f.eks. en professor får 60 pct. af sin løn for undervisning og 40 pct. for forskning. For det første er det meget svært at konstatere, hvad der kommer ud af disse 40 pct. forskningskroner. For det andet peger for mig meget på, at man måske får dårligere undervisere, dersom de samtidig med blot nogen alvor skal gå op i forskningen, og omvendt får man måske dårligere forskere, når de samtidig skal tage hensyn til en eller anden tidsbestemt undervisning. Det ser ud, som om vi har en dyr og unødvendigt stiv struktur, nok noget af en overlevering fra fortiden. Det hørte vi egentlig også under vores besøg på Københavns universitet. Sagt på en anden måde: lad de dygtige undervisere i fred, og lad dygtige og kreative forskere, der har vist evner på det område, få lov til at koncentrere sig om forskningsopgaver.

I forbindelse med min omtale af, hvad der foregår på universiteterne, er min tro på effektiviteten desværre begrænset. Der er således på Københavns universitet immatrikuleret 25.000 studerende, medens der kun bliver dimitteret ca. 1.500 pr. år. Uden at bruge abstrakt matematik, men bare Chr. Hansens regnebog, kan jeg regne ud, at det betyder en gennemsnitlig tilknytning til universitetet på næsten 17 år. Normtiden for studier bliver efterhånden længere, og man må spørge: hvorfor?

Det er for mig også lidt foruroligende at læse, at næsten 50 pct. uddannes i humanistiske fag, når jeg et andet sted i et blad kan læse: 200 arbejdsløse historielærere. Hvor er vigtige og moderne ting som datalogi, EDB-teknik osv. i den gade, noget, som er nutidsrelevant og udadvendt?

Som et meget positivt træk har jeg konstateret – hvad andre også har gjort – at erhvervslivet investerer stadig mere i forskning og udviklingsarbejde. Denne stigning bør